

Open brief aan de redactie van Zenit

“In questions of science, the authority of a thousand is not worth the humble reasoning of a single individual.” — Galileo Galilei

"Science is the belief in the ignorance of the experts." — Richard Feynman

Geachte redactie,

Al meer dan vijftig jaar ben ik geabonneerd geweest allereerst op Hemel en Dampkring, het toenmalige tijdschrift van de Nederlandse Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde, en vervolgens op Zenit. Maar laat me beginnen mezelf voor te stellen op basis van controleerbare feiten zodat u weet wie u voor zich hebt. Altijd handig in een gesprek.

Ik heb wiskunde, natuurkunde en sterrenkunde gestudeerd en ben mijn volledige professionele leven actief geweest en ben nog steeds actief op het gebied van de fysische chemie en de chemische fysica, zowel in het bedrijfsleven als op universiteiten. Dit heeft geleid tot een reeks van enige honderden publicaties, stuk voor stuk in gerefereerde internationale tijdschriften en tot een nog langere reeks van voordrachten op uitnodiging op internationale wetenschappelijke congressen. Deze publicaties liggen op het gebied van atmosferische chemie en fysica, als mede op het terrein van het modelleren van complexe systemen. Ik heb op persoonlijke uitnodiging deelgenomen aan een groot aantal wetenschappelijke projecten in landen als de Verenigde Staten, Canada en Japan, en heb daar veel tijd doorgebracht met onderzoek, zoals ook blijkt uit mijn publicatielijst. Het betreft hier zowel grote nationale laboratoria als ook universiteiten. Ik heb een langdurige ervaring in het management van een Europese wetenschappelijke project. Ik ben veelvuldig opgetreden als expert referee in beoordelingsrondes van de Europese Commissie op het gebied van natuurwetenschap. Ik heb een groot nationaal en internationaal netwerk. Als hoogleraar aan zowel UvA als VU heb ik mogen bijdragen aan de opleiding van veel studenten en promovendi. Een aantal zijn hoogleraar klimaatwetenschap geworden, een ander is expert onderzoeker op het gebied van het ijken van satellietgegevens over de toestand van de aardatmosfeer. Anderen hebben hoogleraarsposities in ons land gekregen of werken op toonaangevende posities in het bedrijfsleven. Ik ben tevens lid geweest van promotiecommissies op het gebied van klimaatwetenschap. Daarnaast ben ik in de periode 2011-2015 lid van de Eerste Kamer geweest zodat ook de politieke discussie over klimaat en energie me niet vreemd is. In de volksvertegenwoordiging was ik de eerste die het belang van kernenergie met behulp van thorium MSR aan de orde stelde. Ook geef ik voordrachten over de klimaat- en energieproblematiek en ben ik via Café Weltschmerz betrokken bij het afnemen van kritische interviews over klimaat en energie. Ik meen dat ik op basis van bovenstaande zowel ten aanzien van de wetenschappelijke als ook van de politieke aspecten van de klimaat- en energieproblematiek geen vreemde in Jeruzalem ben.

In de meer dan vijftig jaar lidmaatschap van Hemel en Dampkring en Zenit heb ik nooit aanleiding gezien contact met de redactie op te nemen. Dat veranderde op slag in april van dit jaar toen in Zenit een artikel verscheen van...ja van wie ook weer? ... een zekere Pieter

Boussemaere. Een korte rondgang op Google leert dat het om een historicus en leraar aan een lerarenopleiding op een hogeschool in België gaat die geen eigen aantoonbare ervaring in natuurwetenschappelijk onderzoek heeft, geen relevante publicatielijst heeft, maar wel een boekje over “*klimaatverwarring*” geschreven heeft. Geen icoon op het gebied van de klimaatwetenschap dus.

Waarom wekte nu net dit artikel mijn ergernis en, laat ik eerlijk zijn, mijn weerzin op? Wel, iedereen die twijfel heeft aan het evangelie zoals uitgedragen door Boussemaere is een “*denier*”. Dit woord is geen toevalligheid in het klimaatdebat, maar wordt bewust gehanteerd om mensen die de moed hebben kritische geluiden te ventileren, te associëren met ontkeners van de Holocaust. Een naar mijn mening onsmakelijk retorisch trucje. Nu ken ik helemaal niemand in mijn brede kring van wetenschappelijke relaties die ontkent dat het klimaat verandert. Dat is zo vanzelfsprekend dat het nauwelijks het vermelden waard is. De vraag is uiteraard of veranderingen door menselijk gedrag bevorderd worden en zo ja in welke mate. In mijn internationale netwerk ken ik eigenlijk niemand die de politieke kijk op de zaak van het IPCC blindelings deelt. De fictie “*the science is settled*” wordt niet toevallig ieder jaar minder geloofwaardig. Want de inbreng van een kritische instelling van mensen met kennis en ervaring is precies hoe wetenschap werkt en hoort te werken. Het doodslaan van het debat met diskwalificaties van de “*tegenstander*” geeft niet alleen geen pas, maar is bovendien buitengewoon contraproductief.

Naar aanleiding van het artikel van april heb ik een korte e-mail naar de redactie van Zenit geschreven. Kort, omdat ik meende te mogen vermoeden dat men op zijn minst de moeite zou nemen zich uitgebreider van mijn bezwaren op de hoogte te stellen. Dat bleek niet het geval. Wat wel gebeurde was de publicatie van twee stukken in het oktobernummer van Zenit. Op beide stukken ga ik nader in.

De eerste bijdrage is opnieuw van Pieter Boussemaere. In dit stuk is geen milligram wetenschap te vinden, maar wel een nieuwe reeks diskwalificatie van mensen die de euvel moed hebben kritiek te uiten. Naast “*ontkeners*” wordt nu gesmeten met een synoniem van de term “*dwarssluggers*”, en uiteraard komt de mantra van de gevestigde wetenschap weer uitgebreid aan de orde. Niet alleen is de toon van het stukje onsmakelijk, de inhoud is volslagen irrelevant voor welke echt wetenschappelijke discussie ook. De redactie van Zenit had wijzer moeten zijn door te weigeren dit stuk onvoldragen onzinproza te publiceren. Het is van begin tot eind Zenit onwaardig en een slag in het gezicht van de vele mensen met relevante natuurwetenschappelijke ervaring en deskundigheid die anders denken dan onze historicus.

Dan het stukje van Rob van Dorland van het KNMI. Daar staat M voor meteorologisch, en de K duidelijk niet voor klimaat. De man komt het debat binnen als een duveltje uit een doosje. Onderzoek via Google wijst uit dat Van Dorland niet zozeer een wetenschapper is met een lange publicatielijst, maar een soort vertolker van IPCC “*waarheden*” in de lage landen. Nu is het KNMI niet het soort open organisatie waarin een vrije wetenschappelijke discussie over klimaatmodellen intern wordt aangemoedigd. Integendeel, als vrijdenker binnen het KNMI moet je ernstig voor je baan vrezen, de voorbeelden zijn er. Laten we voorzichtig stellen dat een dergelijke werkomgeving de denkwijze van personeelsleden niet geheel ongemoeid laat. Uitgerekend Van Dorland is dan degene die zich plotseling in het debat mengt en meent in een positie te zijn de kennelijk door diverse mensen (te veel om met naam en toenaam te

noemen, wordt gesteld) geuite bezwaren van het label ‘*juist*’ of ‘*onjuist*’ te kunnen voorzien. Een fraaiere voorbeeld van de slager die zijn eigen vlees keurt kun je moeilijk vinden. Een eenzijdiger speelveld is zelden bewust geschapen. Dat een redactie de gang van zaken zoals gepresenteerd in het oktobernummer van *Zenit* accordeert gaat mijn simpele verstand te boven.

Laat me afronden. Voor het dubieuze genoeg om door een Belgische leraar geschoffeed te worden, is mijn tolerantie gering. Als het in twijfel trekken van de integriteit van mijzelf en anderen plaats vindt middels een tijdschrift waarvoor ik mijn goede geld betaal, is me dat een paar stappen te ver. Nu Boussemaere en Van Dorland in uw blad zonder tegenspraak wel erg veel ruimte hebben gekregen, lijkt het me niet meer dan redelijk dat u ook een vergelijkbaar podium gaat bieden voor een ander, inhoudelijk wetenschappelijk, geluid. Het is dunkt me niet onmogelijk dat juist ook die vermaledijde *dwarsliggers* een inbreng zouden kunnen hebben die de lezer van *Zenit* als verfrissend zou kunnen ervaren. In de *echte* wetenschap is het stellen van relevante vragen namelijk heel wat instructiever dan het reproduceren van vermeende antwoorden. Graag verneem ik met enige spoed of u daartoe bereid bent.

Vriendelijke groet

Kees de Lange